

OBSAH

PŘEDMLUVA

7

I. Kapitola

POROBENÍ ASIE A PROBUZENÍ ASIE DO ROKU 1914

ÚVOD

11

- 1 Jihovýchodní Asie před příchodem Evropanů — Zemědělské společnosti — Obchodní říše — Mezinárodní obchod — Islámská kolonizace — Rostoucí styky se Západem

13

- 2 Vidina ostrovů koření — Objevné cesty — Pád muslimské Malakky 1511 — Portugalské 16. století — Rozklad polofeudálního kolonialismu

16

- 3 Růst Antverp — Založení Batávie — Nizozemské „zlaté“ století — Plantážnický systém — Rozklad raně kapitalistického kolonialismu

24

- 4 Merkantilismus — Británie-královna moří — Založení Singapuru — Cesta do Číny — Průmyslová revoluce v Evropě a jihovýchodní Asii

31

- 5 Imperialismus — Porobení Asie — Britsko-nizozemské spory — Britsko-francouzské soupeření — Nová mapa jihovýchodní Asie

38

- 6 Zápas o znovurozdělení kolonií a jihovýchodní Asie: Německo, Japonsko, Spojené státy americké — odstředivé tendence v evropských říších: Nový Zéland, Austrálie, Indie, Čína

52

- 7 Imperialismus a rozklad společnosti jihovýchodní Asie — Zahraniční Asijci a rozvoj dělnictva — Asijští podnikatelé — Asijská inteligence

61

- 8 Probuzení Asie — Buditelé na Jávě, Sdružení mladých buddhistů a Barmská naučná společnost, Phan-boi-Chau v Indočíně — Siamská renesance — Sarekat Islam

70

- 9 Zvláštní případ Filipín — Protišpanělská hnutí
 19. století — Filipínské povstání 1896 — Hayova
 doktrína a „výjimečný“ americký kolonialismus
 na Filipínách

81

II. kapitola

SVĚTOVÁ VÁLKA A ZROD NÁRODNÍ POLITIKY V JIHOVÝCHODNÍ ASII 1914—1929

ÚVOD

- 1 První světová válka a nový mocenský systém na Východě — Konec německé koloniální říše — Slabiny evropských vítězů — Japonsko a Spojené státy americké na konferencích v Paříži a Washingtonu

91

- 2 Mezník hospodářských dějin — Koloniální zboží pro válku — Dovršení monokultur — Rozmach průmyslu a rozrůst vesnice — Hospodářské pronikání Spojených států amerických a Japonska

99

- 3 Výchova Asijců před Verdunem — Obraz evropské války v jihovýchodní Asii — Japonský „antiimperialismus“ — 14 bodů prezidenta Wilsona

107

- 4 Socialistická alternativa — II. internacionála a koloniální otázka — Wilson nebo Lenin — Kominterná a kolonie — Jihovýchodní Asie a Kominterná

113

- 5 Od Tjokroaminota k Sukarnovi — Vznik Komunistické strany Indonésie — Rozkol v Islámském svazu — Povstání 1926—1927 — Sukarno a Národní strana Indonésie

120

- 6 Od Guyena císaře k Nguyenovi vlastenci — Proti-francouzské hnutí za války — Ústavní strana — Ho Či Min — Vietnamská národní strana — Stávkové hnutí — Kantonský exil — Vznik Komunistické strany Vietnamu

128

- 7 Vlastenectví v rámci Commonwealthu — Boj o diarchie v Barmě — Univerzitní stávka a Obecná rada barmských organizací — Socialistické hnutí — Úspěchy nepřímé správy v Malajsku

137

8 Patnáctý bod prezidenta Wilsona — Jonesův zákon z roku 1916 a slib nezávislosti Filipínám — Woodova reakce — Quezonova politika ústupků — Dělnická strana, socialistické a buržoazně revoluční hnutí	145
9 Buditelé na siamském trůnu — Účast Siamu na světové válce — Zrušení nerovnoprávných smluv — Dělnictvo, buržoazie, byrokracie a armáda	153
III. kapitola	
ČERNÝ PÁTEK NA NEWYORSKÉ BURZE A ČERNÁ LÉTA V JIHOVÝCHODNÍ ASII 1929—1941	
ÚVOD	163
1 Sounáležitosti jihovýchodní Asie se světem v krizi — Sovětská alternativa — Gándhí a Kongres — Čankajškův puč — Japonský fašismus — Navenek klidná jihovýchodní Asie	165
2 Krize na koloniálních trzích — Kapitalistická východiska z krize — Krize a růst moderních společenských tříd jihovýchodní Asie	171
3 Rolnická povstání, tradice a současnost — Schaya Sam v Barmě — Sakdal na Filipínách — Sověty v Ngheetinhu	179
4 Buržoazně reformistické strany mírného pokroku v mezech zákona — Ústavní převrat v Siamu v roce 1932, Pchibún Songkchrám — Autonomní Filipíny a Quezonovo pojednání nezávislosti — Selhání konzervativní politiky v Barmě, Indonésii a Indočíně — Čínská buržoazie v Malajsku	189
5 Buržoazně revoluční tribunové — Porážka Prídího Pchanomjonga v Siamu a slabost buržoazně revolučního hnutí na Filipínách a v Malajsku — Vzestup thakchinů v Barmě a Sukarnova hnutí v Indonésii — Selhání Vietnamese národní strany a události v Yenbay	200
6 Revolučně socialistické hnutí — Svízele revoluční politiky v Siamu a Barmě — Illegální komunistické	

strany v Indonésii a na Filipínách — KS Malajska a Malajci — Komunisté, rozhodující síla národního hnutí v Indočíně

209

7 Důsledky světové hospodářské krize pro hospodářské mezinárodní vztahy — Státní intervence, restrikce a celní bariéry — Hospodářské zaostávání evropských koloniálních mocností — Expanze Spojených států amerických — Japonské východisko z krize

218

8 Cesta k Pearl Harbor — Japonsko: expanze nebo revoluce — Ohlasy hitlerovské agrese — Appeasement v jihovýchodní Asii — Den X: 7. prosinec 1941

227

9 Atlantická charta nebo bušidó — Nabídky národního hnutí v jihovýchodní Asii koloniálním mocnostem ke spolupráci proti fašismu — Vichy a Viet-minh — Quezon versus MacArthur — Japonsko-thajské spojenectví

236

IV. kapitola

NIPPON — SVĚTLO ASIE 1941—1945

ÚVOD

251

1 Zhroucení koloniálních říší — Útok na přístav Pearl Harbor — Corregidor — Pád Singapuru — Barmská kampaň a kapitulace Nizozemců v Batávii — Japonská hrozba Indii a Austrálie — Japonsko-německé rozporý

252

2 Vítání žlutého lidu ze severu — Konec mýtu o nadřazenosti Západu — Příčiny slabého odboje a silné kolaborace v prvním období války

260

3 Japonská propaganda pro jihovýchodní Asii — Japonské plány na uspořádání Východoasijské sféry společného rozkvětu — Rozdílnost a podobnosti japonského a západního kolonialismu

266

4 Problémy japonské války — Hospodářské obtíže Východoasijské sféry společného rozkvětu — Rozvrat japonské hospodářské správy v jihovýchodní Asii

278

5 Konec žlutého bratrství — Zbídačování obyvatelstva a rozklad společenských vztahů v jihovýchodní Asii pod vlivem japonské okupace — Živelná hnutí odporu proti Japonsku

284

- 6 Rok 1943, rok přelomu na frontách — Ústupky Japonců národně osvobozenecnému hnutí — Filipínská a barmská nezávislost — Poradní výbory v Indonésii a Malajska — Územní dary Thajska — Sukarno, Bha Mo, Laurel, Pchibún Songkchrám: vlastenci nebo kolaboranti 291
- 7 Ti, kteří zvolili džungli — Příčiny slabého hnutí odporu v Indonésii — Komunisté a Antifašistická liga v Barmě — Malajská lidová protijaponská armáda — Komunisté a Hukbalahap na Filipínách — Zvláštní případ Indočíny: japonský puč 9. března 1945 — Vítězný postup Viet-minhu 300
- 8 Komu patří vítězství — Plány Spojených států amerických na poválečné uspořádání jihovýchodní Asie — Dva výklady Atlantické charty — Churchill v čele koalice evropského kolonialismu proti americkým nárokům — Plán Culverin a plán Dracula — Konfederace jihovýchodní Asie — Urychlení konce války a změny v americké strategii vůči jihovýchodní Asii — Počátky studené války a konec rooseveltovskeho „antikolonialismu“ 312

V. kapitola PROHLÁŠENÍ NEZÁVISLOSTI 1945—1954

- ÚVOD** 329
- 1 Prohlášení nezávislosti — Vznik Vietnamské demokratické republiky — Požadavky Antifašistické ligy v Barmě, MPAJA v Malajska a Hukbalahap na Filipínách — Demokratizační plány Prídiho Pchannomjonga v Thajska — Srpnová revoluce v Indonésii 331
- 2 Síla kompromisu — Dohody Roxasova - Trumanova a Aun Schanova - Attleeova — Bílé knihy pro Malajsko — Haagské dohody o Indonésii — Selhání kompromisu v Indočíně 340
- 3 Síla těch, kteří se nesmířili — Hukbong — Povstání komunistické strany v Barmě — Výjimečný stav v Malajska — Madiunske události v Indonésii — Lao Itsala a Khmer Issarak — Lidová válka ve Vietnamu 353

- 4 Sedm podob asijského státu — Podivná samostatnost Bao-Daie — Sihanukovo tažení nezávislosti — První revoluční stát v jihovýchodní Asii, VDR — Bellova mise, americké základny a filipínský stát — Znárodnění a neutralita v Barmě — Obroda KS Indonésie a vláda Aliho Sastroamidjoja v Indonésii 364
- 5 Uzavřený kruh britských imperiálních dějin — Krize roku 1947 — Britský ústup před Spojenými státy americkými v Thajsku — Britská účast na koloniální válce v Indonésii a Indočíně — Vliv Indie a Commonwealthu — Nové prvky britské politiky — Kolombský plán 374
- 6 Trumanova doktrína pro Asii — Pád Čankajška, korejská válka a jihovýchodní Asie — Zákon o vzájemné bezpečnosti — Střetnutí Spojených států amerických s národně osvobozenecckým hnutím jihovýchodní Asie: Krize Zákona o vzájemné bezpečnosti v Indonésii a americká účast na kuomintangské agresi v Barmě 382
- 7 Politika Sovětského svazu — Poválečné problémy sovětské zahraniční politiky — SSSR a Vietnamská demokratická republika — Socialistický charakter sovětské diplomacie — Počátky sovětské hospodářské ofenzívy — Rok 1953: sbližování SSSR s Barmou a Indonésií 392
- 8 Problémy asijské solidarity — Prídí Pchanomjong a Liga pro jihovýchodní Asii — Néhrú, asijská solidarita a boj národů Indonésie a Indočíny — Konference asijské vzájemnosti v roce 1947 a dillíská konference v roce 1949 400
- 9 Dien-bien-phu a ženevská konference o Indočíně — Ofenzíva Vietnamské lidové armády v roce 1953 — Hnutí proti válce ve Francii — Americké pokusy o kolektivní akci proti VDR — Sovětská iniciativa a návrh V. M. Molotova na berlínské konferenci čtyř velmocí — Eden versus Dulles — Dien-bien-phu — Indie, asijská solidarita a ženevská konference: kolombské mocnosti — Ženevské dohody a mezinárodní uznání VDR 407

VII. kapitola **BŘEMENO NEZÁVISLOSTI 1954—1960**

423

ÚVOD

- 1 Břemeno nezávislosti — Rozdělený Vietnam — Odstředivé síly v Sihanukově režimu v Kambodži — Vojenský převrat v Laosu — Vojenská diktatura v Thajsku — Problémy filipínské demokracie — Rozklad Antifašistické ligy a armáda u moci v Barmě — Nezávislost a výjimečný stav v Malajsku

424

- 2 Osm podob paktu SEATO — Manilská konference v září 1954 — Dulles, SEATO a „bambosová opona“ — Eden, SEATO a „pružný ochranný nárazník“ — Austrálie, Nový Zéland: SEATO a Blízký sever — Francie: SEATO a Indočína — Filipíny, Thajsko: SEATO a NATO — Účinnost paktu

451

- 3 Bandungská konference Asie a Afriky — Indočína a Bandung — „Kolombské mocnosti“, Néhrú a „pět principů“ mírového soužití — Bandung generála Romula — Bandung a socialistické země — Bandung a akty — Duch Bandungu

460

- 4 Historický význam pěti procent — Rozmach hospodářské spolupráce socialistických zemí s jiho-východní Asií — Narušení západního monopolu — Pomoc nového typu — Industrializace, kredity — Problémy vzájemné výhodnosti

470

- 5 Eisenhowerova doktrína pro jihovýchodní Asii — Ženeva, Bandung a americká politika — Podpora „silných mužů“ a vojenských režimů v jižním Vietnamu, Laosu a Thajsku — Upírání pomoci neutralistům: Souvanna Phouma, Sukarno, Sihanuk, U Nu — Americká intervence v občanské válce v Indonésii — Krize dullesovské politiky

478

VII. kapitola **AMERICKÁ INTERVENCE 1960—1968**

489

ÚVOD

- 1 Laoská krize 1960—1962 — Vojenský převrat Kong Lea — Kennedy a Nosavan — Ženevské dohody o Laosu 1962

492

2 Diemův pád — Hospodářská krize v jižním Vietnamu — Vojenské úspěchy NFO — Buddhistická revolta — Úloha USA v puči proti Diemovi	500
3 Prezident L. B. Johnson a amerikanizace války ve Vietnamu — Scénář eskalace — Tonkinský incident — Pomoc socialistických zemí — Novoroční ofenzíva v roce 1968 — Americké hnutí proti válce — Johnso- nova rezignace	513
4 Vietnam ve světové politice — Sovětský postoj — U Thant a OSN — Angažovanost „neangažova- ných“ — Američtí spojenci proti americké válce	525
5 Vietnamské sousedství — Vietnam a rozvrat laoské neutrality — Rostoucí napětí v Kambodži — Thajsko, základna vietnamské války — Ozbrojené levicové hnutí v Kambodži, Laosu a Thajsku	535
6 Druhá fronta v jihovýchodní Asii — Velká Británie a Malajsijská federace — Filipínský nárok na Sabah — Spojené státy a indonéská „konfrontace“ — Ameri- čané a Hnutí 30. září v Indonésii — Nový režim generála Suharta	545
7 ČLR od bandungské politiky k rudogardistické diplomacii — Čínsko-indický konflikt — Základní rozporu čínské zahraniční politiky v rozvojových zemích — Kulturní revoluce a jihovýchodní Asie	561

VIII. kapitola

VIETNAMSKÉ VÍTĚZSTVÍ 1969 — jaro 1975

ÚVOD	577
1 Nixonova doktrína pro Asii — Vietnamizace — Nová úloha vojenských základen — Nixonova doktrína: výraz americké krize	578
2 Vietnamizace Kambodže a Laosu — Vietnamská velikonoční ofenzíva v roce 1972 — Pařížské Dohody o ukončení války a obnovení míru ve Vietnamu — Vientianská Dohoda o obnovení míru a smíření v Laosu — Třetí fáze vietnamské revoluce — Operace Ho Či Min — Vítězství ve Vietnamu, Kambodži a Laosu — Konec druhé indočínské války	584

3 Ohlas vítězství národů Indočíny v ostatních zemích jihovýchodní Asie — Oslabení amerického spojenec-kého systému — Japonský a čínský faktor — Vietnam a ASEAN — Sovětský návrh na systém kolektivní bezpečnosti v Asii — Jihovýchodní Asie po indo-čínské válce	606
DOSLOV	626
POZNÁMKY	629
VÝBĚROVÁ BIBLIOGRAFIE	724
REJSTŘÍK	735